

Bemærkninger til forslaget

Alle ansøgninger om dansk indfødsret vurderes i Danmark af Politiets Efterretningstjeneste (PET) for at sikre, at ingen ansøger, som udgør en trussel mod rigets sikkerhed, bliver dansk statsborger og dermed opnår både de fulde rettigheder og den fulde beskyttelse, som det danske statsborgerskab giver. Såfremt PET vurderer, at en ansøger udgør en trussel mod rigets sikkerhed, bliver Folketingets Indfødsretsudvalg orienteret om dette, og der gives afslag på ansøgningen om indfødsret. Disse afslag gives i dag uden begrundelse, og ansøgeren ved derfor principielt ikke, hvorfor vedkommende ikke har kunnet opnå dansk indfødsret.

Den 8. december 2005 indgik regeringspartierne med Dansk Folkeparti en ny aftale om indfødsret. Den fastlægger retningslinjerne for integrationsministerens udarbejdelse af lovforslag om indfødsrets meddelelse og trådte i kraft den 12. december 2005.

Cirkulæreskrivelse nr. 9 af 12. januar 2006 indeholder bestemmelser om sager, der skal forelægges Folketingets Indfødsretsudvalg. Det gælder bl.a. sager, hvori justitsministeren har meddelt, at ansøgeren ifølge Politiets Efterretningstjenestes (PET) vurdering udgør en trussel mod rigets sikkerhed:

»Hvis justitsministeren meddeler, at det af Politiets Efterretningstjeneste vurderes, at en ansøger kan være en fare for landets sikkerhed, forelægges sagen Folketingets Indfødsretsudvalg med indstilling om udelukkelse af den pågældende fra optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse i en nærmere angiven periode, jf. § 21.«

Bestemmelsen er ændret i forhold til den tidligere cirkulæreskrivelses § 21, der ikke præciserede, at Integrationsministeriet skal fremkomme med indstilling om udelukkelse for en nærmere angiven periode. Tilføjjelsen tydeliggør, hvad der kan være konsekvensen af, at PET fremkommer med en sikkerhedsvurdering. Denne tydeliggørelse er positiv, men forslagsstillerne finder det nødvendigt at give alle personer, som får afslag på indfødsret, en begrundelse på deres afslag.

Retten til statsborgerskab

Udgangspunktet for afgørelser om statsborgerskab er, at det er den enkelte stat, der selv bestemmer og fastsætter i sin egen lovgivning, hvem der skal være dens statsborgere. Afslag på statsborgerskab vil derfor normalt ikke kunne betragtes som et indgreb i en persons ret til respekt for sit privatliv. Det er imidlertid et almindeligt princip inden for både statsborgerskabsretten og menneskerettighederne, at afgørelser om statsborgerskab ikke må være vilkårlige, og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har udtalt, at under særlige omstændigheder vil vilkårlige afgørelser om statsborgerskab kunne rejse spørgsmål efter den europæiske menneskeretskonventionens (EMRK) artikel 8 om enhvers ret til respekt for sit privatliv og sit familieliv.

Efter artikel 8, stk. 2, kan indgreb i retten til et privatliv og et familieliv kun retfærdiggøres, hvis det 1) sker i overensstemmelse med loven og 2) er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Europarådet har i 1997 vedtaget den europæiske konvention om statsborgerret (EKS), som Danmark har ratificeret i 2002. Konventionen bestemmer i artikel 6, stk. 3, at en deltagerstats lovgivning skal give mulighed for naturalisation af personer med lovligt og fast ophold i staten, og at der som betingelse for naturalisation højst kan kræves fast ophold i en periode på 10 år, før en ansøgning kan indgives.

Danmark har ved ratifikationen af både EMRK og EKS ladet sig folkeretligt forpligte på indfødsrettens område og har dermed accepteret visse begrænsninger i den frie bestemmelsesret. Dette er bl.a. kommet til udtryk i forbindelse med de senere års indfødsretslovgivning, jf. for eksempel bemærkningerne til lovforslaget om ændring af reglerne om erhvervelse af dansk indfødsret ved erklæring (L 138, jf. FT 2003-04 tillæg A s. 4895), hvor følgende anføres: